

Diospa munayninta ruwananchikpaq huñunakuypi yanapawaqninchik qillqapa sapaq yachachikuyinkunkuna

7-13 MARZO

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ | 1 SAMUEL 12, 13

“Hutun tukuyqa manam allinchu”

w00-S 1/8 pag. 13 § 17

Hutun tukuq runaqa mana allinpim tukunqa

¹⁷ Israel runakunaqa llumpay sasachakuyipim tarikurqaku chayraykupaschá Saulpa ruwasqanqa allinpaq hina rikchakapuwachwan (1 Samuel 13: 6, 7). Imapas ruwanapaq chaylla tantiayqa allinmi ichaqa yuyarinanchikmi Jehova Diosninchik sunqunchikpi ima tantiasqanchikta yachasqanta (1 Samuel 16:7). Chaymi nichwan Saulpa sunqunpi ima tantiasqanta Jehova Dios yachasqanta yaqapaschá Diosqa cuentata qukurqa Samuel unamuptin Saul mana pacienciakuq hinaspa hutun tukuq kasqanta. Ichapas piñasqa kaspan nikurqa: ‘Imaynamá rey kachkaspayqa Samueltaqa suyasaqraq’, nispa. Chaymantapas Saulqa Samuel unamuptinmi paypa ruwananta ruwarurqa, chaynapim Jehova Diospa kamachikuy-ninta manaña kasurqachu. Chayna ruwasqan-manta ¿imatam nirqa Samuelqa? Manam alabarqachu aswanqa kaynata nispam qaqqharqa: ‘Gobiernoykiqa chayllam tukurunqa. Qamqariki manam kasukurqankichu imam kamachisusqaykitqa’, nispa (1 Samuel 13:13, 14). Saulqa hutun tukuq kasqanraykum pinqaypi qiparurqa.

w07 1/7 pag. 12 § 8

Jehova Diosqa chaninchanmi kasukuyninchik-taqa

⁸ Saulmanta bibliapa willawasqanchikmi qawa-chiwan-chik kasukuyqa allinpuni kasqanta. Kamachiya qallarispaqa mana hatun tukuqmí karqa hinas papas ‘mana valeqpaqmí kikinta hapikurqa’ ichaqa tiempopa risqanman hinañataqmí mana allin piensaywan chaynataq hatun tukuq kasqanwanpas ruwasqankunkunaqa manaña allinñachu

karqa (1 Samuel 10:21, 22; 15:17). Huk kutipim Filistea tropakunawan peleanan kachkaptin, Samuelpa chayamunanta suyananpaq kamachis-qa karqa, paymi Jehova Diospaq animalkunata kañapuspan Saulman ima ruwananta willanan karqa. Samuel mana chayamuptinmi chaynataq runakuna chiqiriyya qallaykuptinmi Saulqa ‘ani-malkunata ofrecespan kañarqa’. Kay ruwasqan-mi Jehova Diospaqqa mana allinchu karqa. Samuel chayaramuptinmi Saulqa pantasqanta pa-karuya munaspan nirqa, mana chayamusqay-kiraykum Jehova Diospa favorninta tarinaypaq kikiyña animalkunata ofrecespay kañapuchkar-qani, nispa. Saulpaqa aswan allinqa karqa ani-malkuna kañaymi Diospa kamachisqanman hina Samuelspa ruwananta suyamantaqa. Hinaptinmi Samuelñataq nirqa: ‘¡Loco hinam kaytaqa ruwarunki! Kasukuwaq karqa Jehova Diospa kama-chisusqaykita’, nispa. Jehova Diosta mana kasukusqanraykum rey kasqanmanta qarqurachikur-qa (1 Samuel 10:8; 13:5-13).

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

w11 15/7 pag. 13 § 14, 15

Jehova Diospa nisqanman hina purisun

¹⁵ ¿Israelpi kaqkunaqa piensarqakuchu Jehova Diosmanta astawanraq runakuna yanapanan-manta? Chayna kaptinqa “mana valeq” kaqku-natam qatichkarqaku. Chaynaqa astawanraq-mi satanaspa huk tuqlankunapipas wichiykun-manku karqa. Yaqapaschá kamachiqninkuqa taytacha-mamachakunata yupaychanankupaq hikutanman. Chayna ruwaqkunaqa piensan-kum qawanapaq hinaspa llachpanapaq hina kasqankurayku Diosmantaqa aswan yanapakuq kasqankuta. Ichaga Pablopá nisqanman hinam chaykunamantaqa Jehova Dios tukuy ima unan-chaq (1 Cor. 8:4). Kaywanmi yuyarichiwan-chik taytacha-mamachakuna mana rikuq, mana uya-riq hinaspa mana rimaq kasqankurayku mana

imapaq valesqankuta. Paykunata yupaychayqa yanqam hinasapas wañuymanmi apawachwan (Sal. 115:4-8).

14-20 MARZO

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ | 1 SAMUEL 14, 15

“Ima ruwaymantapas aswan allinqa Diosta kasukuymi”

w07 1/7 pag. 11 § 4

Jehova Diosqa chaninchanmi kasukuyninchiktaqa

⁴ Tukuy imapas kapuwaqninchikqa Jehova Diospam, unanchawaqninchik kasqanrayku. Chaynaqa, ¿kapuwanchikmanchu imapas payman qu-nanchikpaq? Arí, ancha valorniyuq kapuwaqninchiktam quchwan. ¿Imataq kanman? Kay tapukuya kutichiynintam tarinchik bibliapa kayna nisqanpi: “Churilláy yachayniyuq kaspayá kusiriyachiy sunquyta. Chayna kaptikiqa contestasaqmi insultaqniy runata”, nispa (Proverbios 27:11). Diosman quyninchikqa kasukuymi. Imayaña hinaspa maymantaña kaspanchikpas Diosta sapakama kasukusun. Kasukuspaqa ‘sasachakupi kaspam runakunaqa Diosta qipancharunqa’ nispa diablopas rimasqantam kutichiyya atisun. ¡Mayna suma-sumaqmi chayqa ñuqanchikpaq!

it-2-S pag. 513 § 5

Kasukuymanta

Dioswan kuyachikunapaqqa kamachiwasqanchikkunatam kasukunanchik, chaymi Samuels pas kamachiq Saulta kaynata nirqa: “Animal ofrendakunamatapas carnerokunapa wiranmatapas aswan allinqa payta kasukuymi”, nispa (1Sa 15:22). Mana kasukuq runaqa Jehova Diospa nisqantam qipanchan hinasapas paypiqa manam iñinchu. Chaynaqa mana kasukuyqa layqa ruwayman hinaspa taytacha-mamacha yu-paychaymanmi rikchakun (1Sa 15:23; tupachiy

Ro 6:16). Chaymantapas kasukusaqmi nichkappa mana kasukuyqa kamachiwaqninchikta mana respetaymi (Mt 21:28-32). Diospa palabranta uyarispa hinaspa mana ruwayman churaspaqa kikinchiktam engañakuchkanchik, Jehova Diospas manam yanapawasunchu (Snt 1:22-25). Je-suspas nirqam pipas Diospa munayninta sun-qumanta mana ruwaspaqa munaychakuyninman mana yaykunanmanta (Mt 7:15-23).

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

it-1-S pag. 517 § 1

Llakipayariyimanta

Hukkunata llakipayasqanchikrayku Diosta mana kasukuyqa manam allinchu, chaymanta yachaykunapaq rimarisunchik rey Saulmanta. Chay tiempopim Amalec kastata Jehova Dios castiganan karqa, Egiptomanta lluqsimusqanku qipallata Israel kastakunapa contranpi qatarisqankurayku. Saultaqa Jehova Diosqa kamachirqa mana llakipayarispas lliwta animalnintinkunata puchukachinanpaqmi, ichaqa runankunapa hikutasqanta uyarispanmi mana kasukurqachu Jehova Diospa kamachisqantaqa chayraykum Jehova Diosqa manaña chaskirqachu kamachiq kananpaqqa (1Sa 15:2-24). Pipas Jehova Diosman sunqu kananpaq kallpanchakuspanqa hinaspa kamachikuyninkunata kasukuspanqa manamá Saul hinachu tukunqa, aswanqa Jehova Diospa chaskisqanmi kanqa.

21-27 MARZO

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ | 1 SAMUEL 16, 17

“Kay guerraqa Jehova Diospa makillanpim kachkan”

wp16.5-S pag. 11 § 2, 3

Jehova Diosmi ñuqanchikpa rantinchikpi peleaqqqa

Davidqa Saulmanmi willarqa huk leonta hinas-

pa huk ukumarita imayna wañuchisqanmanta. Chaywanqa manam alabakuchkarqachu astawanqa Davidqa yacharqa Jehova Diospa yanapakuynillanwan chayta ruwasqanmanta chayraykum nirqa: ‘Leonmantapas utaq ukumirimantapas libraqniy tayta Diosmi librawanqa wak Filistea runamantapas nispa. Hinaptinmi Saulñataq nirqa: Chaynaqa riyá, Jehova Diosyá yanapasunki’, nispa (1 Samuel 17:37).

¿Chayna iñiyniyuq kayta munawaqchu? Davidqa allintam riqsirqa Jehova Diosta chaymi mana iskayrayarqachu yanapananmantaqa. Chaymantapas Davidqa yacharqam Jehova Dios ampara-kuq hinaspa tukuy ima prometesqanta cumpliq kasqanmanta. Pay hina iñiyniyuq kanapaqqa bibliamanta yachanapaqmi kallpanchakunanchik hinaspa yachasqanchikta ruwayman churanchik. Chayta ruwaspaqa allintam imatapas tantiasun, chaymantapas allin iñiyniyuqmi kasun (Hebreos 11:1).

wp16.5-S pag. 11 § 8, 9

Jehova Diosmi ñuqanchikpa rantinchikpi peleaqqqa

David Goliatta ima nisqanqa kunankamam qawachiwanchik ancha iñiyniyuq kasqanta, Davidmi Goliatta kaynata nirqa: ‘Qanmi ñuqaman hamuchkanki espadawan hinaspa lanzakunawan, ñuqam ichaqa qanman hamuchkani llapallan kamachiq tayta Diospa sutinpi. Paytam insultar-qanki, payqariki Israel tropakunapa tukuy atiynyuq Diosnimí’ nispa. Davidqa Dioswan kasqanraykum mana manchakurqachu Goliattaqa. Chaymi nirqa ‘Kay guerraqa Jehova Diospam’ nispa (1 Samuel 17:45-47).

Davidqa yacharqam Goliatqa armayuq hinaspa hatunkaray runa kasqanta chaywanpas manam manchakurqachu. Davidqa manam Saul hinachu piensarqa, payqa yacharqam Jehova Dios Goliatwan peleananta. Goliatqa yaqa kimsa metro sayayniyuqmi karqa chaypi kaq runakunamantapas hatu-hatunmi karqa

ichaqa Jehova Diospaqa uchuy urucha hinallam karqa.

wp16.5-S 12 § 4

Jehova Diosmi ñuqanchikpa rantinchikpi peleaqqqa

Kunan tiempopi Diosta serviqkunaqa manañam guerramanqa rinchikchu (Mateo 26:52). Chayna kaptinpas Davidpa iñiynintam qatipakuchwan. Jehova Diosninchiktaqa rikuchkachwanpas hina qawananchik hinaspapas payllatam servinanchik. Wakinpiqa sasachakuyinchikkunam hatuhatunsu rikchakapuwachwan mana allichay atinapaq hina. Ichaqa Jehova Dios ancha atiynyuq kasqanraykum sasachakuyinchikkunqa paypaqqa taksachalla. Chaymi David hina Jehova Diosta servinapaq hinaspa paypi hapi-pakunapaq tantiakunanchik. Paypa yanapakuyninwanqa imaña haykaña kaptinpas atipasunmi.

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

it-2-S pag. 975 § 1

Saulmanta

Saulpa rantinpim Jehova Diosqa Davidta ak-llarqa Israelpi kamachiq kananpaq chay qipallamanmi Saulmanta Jehova Diospa espirituñun karunchakururqa. Chay punchawmantapacham mana allin espirituñua Saulpi munaychakurqa chaymi mana hawkachaku karqa, hinaspa mana allinkunataña piensayta qallaykurqa. Saul Jehova Diosta mana kasukusqanraykum sunqunpas hinaspa piensasqanpas mana allinllaña karqa. Chayna kasqanraykum Jehova Diospa espirituñpas mana yanaparqachu. Arí, Jehova Diosmi saqirqa mana allin espiritu Saulpi munaychakunampaq, chayraykupaschá Saulpa runankunaqa nirqaku ‘Diosmanta mana allin espiritu’ nispanku. Chay mana allin espiritu sasachasqanraykum Saulqa ‘Davidta qayachirqa arpata tocapunampaq’ chaynapi hawkayanampaq (1Sa 16:14-23; 17:15).

28 MARZO–3 ABRIL

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ |

1 SAMUEL 18, 19

“Tukuy tiempom humilde kananchik”

w04-S 1/4 pag. 15 § 4

Diospiyá hapiakusun imaña haykaña kaptinpas

⁴ Davidqa musu kasqanmantapacham ancha riqsisqaña karqa. Davidtaqa reypa palacionpi arpa tocananpaqmi qayarqaku. Payqa Filistea nacionmanta hatunkaray runatam wañurachirqa, hinaspapas soldadokunapa jefenmi karqa. Chaymantapas Filistea runakunawan peleaspanmi ganarqa. Chayraykum Israel runakunaqa Davidta kuyarqaku hinaspa takikunawan alabarqaku. Saulpa serviqninpas kaynatam nirqa: ‘Davidqa allin arpa tocaqmi payqa yachantaqmi imaynam allin rimaytapas, manataqmi manchakunchu guerrapi peleaytapas’ nispa (1 Samuel 16:18; 17:23, 24, 45-51; 18:5-7).

w18.01 pag. 28, 29 § 6, 7

¿Imaynataq kanku Diosta yupaychaq hinaspa mana yupaychaq runakunaqa?

⁶ Wakinkuqa sumaq rikchayninkuwan, ancha riqsisqa kasqankuwan, allin takiq kasqankuwan, kallpasapa kasqankuwan utaq hukkuna alabaptinkum hatun tukuq rikurinku. Davidmi ichaqa mana chaynachu karqa. Goliat sutiyuq runata wañurachiptinmi, kamachiq Saul nirqa churinwan casarakunampaq. Ichqaq Davidmi nirqa: ‘Reynilláy, ¿pitaq ñuqaqa kani reypa masan kanaypaqqa? Ayluypas Israel ukupiqa manam ancha riqsisqachu’, nispa (1 Sam. 18:18). ¿Imataq Davidta yanaparqa mana hatun tukuq kananpaq? Payqa yacharqam imayna kayninga, imapas ruway yachasqanqa hinaspa imapas chaskisqanqa Jehova Diosmanta kasqanta (Sal. 113: 5-8). Arí, Davidqa manam iskayrayarqachu tukuy imapas kapuqninqa Jehova Diosmanta kasqanta (tupachiy 1 Corintios 4:7).

⁷ Diosta yupaychaqkunaqa kallpanchakunchikmi David hina mana hatun tukuq kananchikpaq. Chaypaqmi yuyaymananchik tukuy atiyniyuq Jehova Dios kaspanpas mana hatun tukuq kasqanpi (Sal. 18:35, NM). Chaymantapas Diospa kayna niwasqanchikta kasukunanchikpaqmi kallpanchakunchik: “Pachawan churakuchkaq hinayá kaykunawan pachakuychik: Tukuy sunqumanta llakipayakuqlaña kaywan, sumaq sunqu kaywan, mana hatun tukuq kaywan, llampu sunqu kaywan hinaspa pacienciakuywan”, nispa (Col. 3:12). Yachanchikmi kuyakuq runaqa ‘mana alabakuq, mana hatun tukuq’ kasqanmanta (1 Cor. 13:4). Chaymantapas, yachanchikmi quasaqa mana rimapayachkasqalla warminpa allin kaw-sasqanta qawaspan iñikunanmanta, chaynam runakunapas mana hatun tukuq kasqanchikta qawaspanku Diosman asuykunmanku (1 Ped. 3:1).

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

it-2-S pag. 727 § 1

Profeta

Jehova Diosmi serviqninkunataqa profeta utaq willakupqin kanankupaq akllaq. Profetakunataqa wakin kutillapim Diospa espirutunpa huntasqan rimaqku. Bibliam willawanchik profetakunaman ‘Diospa espiritun huntaykuptin’ Diospa nisqanta willakusqankumanta (Eze 11:4, 5; Miq 3:8). Diospa espiritunqa kallpancharqataqmi mana manchakuspa willakunankupaqpas (1Sa 10:10; Jer 20:9; Am 3:8). Willakuptinkuqa rikchayninkupas cambiaqraqmi. Chaymi runakunaqa niqku: ‘Payqa Diosmanta willakuq hinanam rimachkan’, nispanku (1Sa 10:6-11; 19:20-24; Jer 29:24-32; tupachiy Hch 2:4, 12-17; 6:15; 7:55). Diospa nisqanta profetakuna willakuptinkuqa uyankupas hinaspa imayna kasqankupas cambiaqraqmi, chayna kasqankuta qawaspan-kum runakunaqa mana kaqpaqpas hapiqkuchu. Chaynam pasarurqa Jehupa capitan masinkunawan, paykunaqa Jehuta huk runa maskap-

tinmi piensarqaku loco kasqanta. Ichaqa rey kananpaq Jehuta niykuptinñam yacharurqaku profeta kasqanta (2Re 9:1-13; tupachiy Hch 26:24, 25). Saulpas Davidta maskaq rispanmi profeta hina rikurirurqa, hinaspam “Saulqa pachantapas chustukuruspan qalallaña Samuelpa ñawpaqninpi Diosmanta rimarqa, wichiykuspanmi tukuy punchaw pampapi qalalla karqa” (1Sa 19:18-20:1). Bibliapa kayna nisqanwanqa manam nichwanchu profetakuna sapa willakusqankupi qalalla kasqankutaqa. Qalallaqa kasqaku imapas nisqankuta señalta hina qawachinankupaqmi (Isa 20:2-4; Miq 1:8-11). Ichaqa manam yachanchikchu imarayku Saul qalalla kasqanmantataqa.

4-10 ABRIL

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ | 1 SAMUEL 20-22

“¿Imaynatam allin amistad kachwan?”

w19.11 pag. 7 § 18

Manaraq “Ilumpa-llumpay ñakariy punchawkuna” chayamuchkaptinyá sumaqta riqsinakuspa kuyanakusun

¹⁸ Kunanpas iñiqmasinchikkunaqa tukuy rikchaq sasachakuykunapim tarikunku. Achkaqmí sasachakunku parawan utaq lluqllawan utaq mana allin runakunapa imapas ruwasqanwan. Chaykuna pasakuptinqa, atichwanmi iñiqmasinchikkuna yanapaykuyta. Wakiqninchikqa ichapas wasinchikman pusachwan. Wakiqninchikñataq ichapas quillqichawan yanapaykuchwan. Ichaqa, llapallanchikmi atichwan Jehova Dios paykunta yanapaykunanpaq mañakuytaqa. Huk kaqnin iñiqmasinchik hukmanyasqa kasqanmanta yacharuspaqa, ichapas mana atisunchu ima niyta utaq ima ruwaytaqa. Ichaqa, llapallanchikmi yanapaykuyta atichwan. Atichwanmi paykunwan kuska kayta, imatapas willawaptinchik uaryikuyta hinaspas willaykuchwan mayqin texto-

kuna sunqunchikta tiyaykachisqanta (Is. 50:4). Imamantapas aswan allinqa paykunawan kuska kaymi (**qaway Proverbios 17:17**).

w08 1/2 pag. 13 § 7

Jehova Diospa munasqanman hina kawsasun

⁷ *Jehova Diosqa manam munanchu amistadninchikkunata qipanchanataqa* (Proverbios 17:17). Rey Saulpa churin Jonatanmi allin amistadta Davidwan ruwarurqaku. David warmallaraq kachkaspa Goliat sutiyuq runata wañurachisqanmanta Jonatan yacharuspanmi, “amistadta armarurqa Davidwan hinaspam kikinta hina kuyarqa” (1 Samuel 18:1, 3). Paymi willaraq taytan Saul wañurachiyyta munasqanmanta, David lluptikuptinmi tuparqaku contratota ruwanankupaq. Chaymantanataqmi Saulqa yaqallla Jonatanta wañurachirqa Davidpa favornippi rimasqanrayku. Chayna kaptinpas Jonatanqa Davidtam maskarqa amigon kasqanta qawachinanpaq (1 Samuel 20:24-41). Jonatanqa manaraq wañukuchkaspanmi, Davidwan tupaspan ‘kallpancharqa Diospi hapipakunanpaq’ (1 Sam. 23:16-18).

w09 15/10 pag. 19 § 11

Amistadninchikta takyachisun mana kuyakuq-kunapa kasqanpi

¹¹ *Sunqumantam kuyananchik.* Salomonmi kaynata qillqarqa: “Tukuy tiempopim chiqap amigoqa kuyakun. Sasachakuy tiempopipas wawqi hinaraqmi kuyakun”, nispa (Pro. 17:17). Kaynata qillqaspanqa, piensachkarqachá rey Saulpa churin Jonatanwan taytan David amistad kasqankupi (1 Sam. 18:1). Saulqa munarqam paypa rantinpi Jonatan rey kananta, paymi ichaqa respetarqa David rey kananpaq Diospa akllasqanta. Jonatanqa manam taytan Saul hinachu Davidta chiqnirqa. Manataqmí piñakurqachu David imayna atiendesqa kasqanmantataqa nitaq creerqachu paymanta llullakuspa Saulpa nisqantapas (1 Sam. 20:24-34). ¿Jonatan hinachu kanchik? ¿Kusikunchikchu amistadninchikkuna

congregacionpi ima llamkaytapas chaskiptinku? ¿Yanapanchikchu hinaspa consuelanchikchu sasachakuypi tarikuptinku? ¿Imaynam tarikunchik paykunamanta ima cuentotapas uyarispa? ¿Chayllachu creerunchik icha Jonatan hina-chu kuyaspanchik defiendenchik?

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

w05-S 15/3 pag. 24 § 4

1 Samuel qillqapa yachachikuyinkunamanta

21:12, 13. Jehova Diosqa allin tantiaqtam unanchawarqanchik chaymi payqa munan ima sasachakuypi kaspapas imata ruwanapaq allinta piensananchikta. Chaymantapas palabrantam quwarqanchik yachaywan imatapas ruwanapaq (Proverbios 1:4). Jehova Diosqa yanapawan-chiktaqmi punta apaq iñiqmasinchikkunawapas.

18-24 ABRIL

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ |

1 SAMUEL 23, 24

“Jehova Dios yanapaykuwananchiktayá suyasun”

w04-S 1/4 pag. 16 § 8

Jehova Diosllapiyá hapipakusun ima kaptinpas

⁸ Saul ñakarichtintpas Davidqa manam imanarqachu aswanqa Jehova Diospa makinpim tukuy ima sasachakuyninta saqiykurqa. Machaymanta Saul lluqsiruptinmi David qayasan kaynata nirqa: ‘¡Tayta Diosyá iskayninchikta juzgawasunchik! ¡Paypuniyá castigawachun qanmanta vengakuwaspan! Ñuqallayqa manam makiytaqa huqarisaqchu qampa contraykipiqa’, nispa (1 Samuel 24:12). Davidqa Saul chiqnis-qanta yachachkaspanpas manam insultarqachu nitaq mana allinkunataqa rimarqachu. Payqa sapa kutim Jehova Diosllapi hapipakuq (1 Samuel 25:32-34; 26:10, 11).

w04-S 1/6 pag. 22 § 5, 6

¿Sasachakuykunachu Jehova Diosmanta karunchawanchik?

Sasachakuyninchikkuna kaptin munasqanchikman hina allichanamantaqa Jehova Diospim hapipakunanchik. Jesuspa qatiqnin Santiagopas kaynatam nirqa: “Imaymana sasachakuykunapi allinta takyaspaykichikqa allinmi kankichik tukuy imapi mana huchayuq runa hinaspa mana pipa ima ninan kanaykichikpaq”, nispa (Santiago 1:4). Ima sasachakuykunatapas allinta aguantanapaqqa manam bibliapa contranpi kaqkunataraqchu ruwananchik aswanqa Jehova Diospa makinpim saqinanchik. Chayta ruwaspaqa paypi hapipakusqanchiktam qawachisun. Joseywan Davidpas sasachakuypi kaspankum Jehova Diospi hapipakurqaku. Sasachakuyninkuta atipanankupaqqa manamá Diospa contranpi kaqkunataqa ruwarqakuchi. Chayraykum Jehova Dios paykunata bendeciykurqa hinaspa serviq-ninkunata yanapananpaq akllarqa (Génesis 41:39-41; 45:5; 2 Samuel 5:4, 5).

Ñuqanchikpas wakinpiqa sasachakuyninchikta allichanapaqmi Diospa contranpi imatapas ruwaruya munachwan. Ichapas casarakunaykipaq mana pitapas tarisqaykirayku hukmanyasqa tarikuwaq. Chayna tarikuspakyipa manam piensanaykichu Diosta mana serviqwan casarakuytaqa, aswanqa bibliapa “señorpi iñiqllawanmi casarakunan” nisqantam kasukunayki (1 Corintios 7:39). Yaqapaschá casado vidaykipi sasachakuchkanki. Chayna kaptinqa amayá rakinakuyipiqa piensaychu Diosta mana serviqkuna hinaqa (Malaquías 2:16; Efesios 5:21-33). Yaqapaschá qullqiki mana kasqanrayku familiaykita mantienaykipaq sasachakuchkanki. Chaynapi tarikuspaqa amayá Diospa mana agradonpaq llamkaykunataqa maskaychu achka qullqitaña ganayki kaptinpas (Salmo 37:25; Hebreos 13:18). Chaynaqa llapallanchikyá kallpanchakusun ima sasachakuyña kaptinpas Diospi hapipakunapaq. Paypi hapipakuptinchikqa Jehova Diosninchik-

qa yanapawasunmi ima sasachakuya atipanan-chikpaqpas (Miqueas 7:7).

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

w17.11 pag. 30 § 11

Kallpanchakusunyá Diospa bendicionninkunata chaskinanchikpaq

¹¹ Sunqumanta kuyakuq hinaspa sumaq sunqu kaspanchikqa manam envidianakusunchu. Bibliam nin: “Pipas kuyakuuniyuqqa paciencia-kuqmi, allin sunquyuqmi, mana envidiakuqmi”, nispa (1 Cor. 13:4). Envidiakuq mana kanapaq-qa Jehova Dios hinam iñiqmasinchikkunataqa qawananchik. Iñiqmasinchikkunaqa huk cuer- popa partenkuna hinam kanku. Chaymi biblia nin: ‘Cuerpopa mayqin partenpas hatunchasqa kaptinqa chay partewan kuskam wakin parten- kunapas kusikun’, nispa (1 Cor. 12:16-18, 26). Chaynaqa, pi iñiqmasinchikpas imatapas allin- ta ruwaruptinqa utaq Diospa llaqtanpi ima llamkaytapas chaskiruptinqa kusikunanchikmi. Rimarisun kamachiq Saulpa churin Jonatan- manta. Payqa manam envidiakurqachu utaq piñakurqachu paypa rantinpi Davidta kamachiq kananpaq Jehova Dios akllaruptinqa. Aswanqa Davidtam sunqumanta yanaparqa hinaspa kall- pancharqa (1 Sam. 23:16-18). ¿Imaynatam ñuqanchikpas Jonatanta qatipakuchwan?

25 ABRIL-1 MAYO

BIBLIAMANTA ASTAWAN YACHANAPAQ | 1 SAMUEL 25, 26

“¿Rabiaruspachu chaylla imatapas ruwarunchik?”

ia pag. 78 § 10-12

Allin piensaq warmi

¹⁰ ¿Imaynam karqa Davidpa runankunaqa chay michiqkunawan? Ovejankuta qichuspa mikuru-nankumantaqa Davidpa runankunaqa michiqku- natapas chaynataq Nabalpa ovejankunatapas

cuidarqakum (*Ieey 1 Samuel 25:15, 16*). Michiq- kunaqa peligrokunapim tarikurqaku. Chay law- piqa llumpaymi karqa oveja mikuq animalkuna chaynataq huklaw nacionniyuq suwa runakuna- pas.

¹¹ Davidqa sasachakurqachá runankunaman chay chunniqkunapi mikuchinanpaq. Chaymi chunka runankunata kacharqa Nabalpa yana- paynita mañakamunankupaq. Davidqa allintam tantiarqa imay tiempopi runankunata kachanan- paq. Kacharqaqa ovejakunata rutasqanku tiem- popim, chay tiempopiqa hatun convidokunatam ruwaqku, chaymantapas runakunam kusisqalla- ña kaspanku imapas qukuykuq karqaku. Chaymi Davidqa runankuna kaynata mañakunankupaq nirqa: ‘Paykunamanyá quykapamullaway ima- llaykipas kapusuqnikita. Nuqaqariki qampaqqqa kani churiki hinam’, nispa. Nabal mayornin kas- qanraykum Davidqa ancha respetowan maña- kurqa taytanpas kachkanman hina. ¿Ima nirqam Nabalqa Davidpa mañakusqanmanta? (1 Sam. 25:5-8).

¹² Nabalqa llumpayta piñakuspanmi Davidpa ru- nankunaman kaynata nirqa: ‘¿Pitaq chay Da- vidqa? Mana riqsisqa yanqa purikuq runaman- qa manam quymanchu ima mikuyniytapas nitaq ima tomanaytidas nitaq ima aychaytidas’, nis- pa. Piensarqam Davidqa yanqa purikuq sirviente kasqanta. Nabalqa yaqapaschá Davidta chiqnir- qa Saul hina. Paykunaqa manam Diospa qawas- qanman hinachu Davidtaqa qawarqaku. Jehova Diosmi ichaqa Davidta kuyarqa chaymantapas Israel runakunapa reyninta hinam qawarqa, ma- nam mana kasukuq sirvienteta hinachu (1 Sam. 25:10, 11, 14).

ia pag. 80 § 18

Allin piensaq warmi

¹⁸ Rimayta qallarispanmi kikinpa huchanman- tapas hina Nabalpa huchanta pampachay- kunanpaq Davidta mañakurqa. Chaymantapas riqsikurqam Nabalqa sutinman hina mana

yachayniyuq torpe runa kasqanta. Chayna nisqanwanqa ichapas entiendechiya munarqa chay runata wañuchiyninqa yanqapaq kasqanmanta. Chaymantapas riqsikuspanmi nirqa: “Qamqariki peleachkanki tayta Diosraykum”, nispa. Yacharqataqmi rey kananpaq Jehova Dios akllasqanmantapas, chaymi nirqa: ‘Tayta Dios-mi [...] Israel runakunata kamachinaykipaq churasunki’, nispa. Hinaspapas nirqataqmi amayá mana valeq runata wañuchispaqa huchallikuychu chaywanqa pesapakuwaqmi nispa (**Ieey 1 Samuel 25:24-31**). ¡Mayna allinmá yachaywan chayna rimasqanqa!

Ima yachachikuykunatam tariramunchik

ia pag. 80 § 16

Allin piensaq warmi

¹⁶ Chayna ruwasqanwanqa, ¿manachu Abigailqa qawachirqa qusan mana respetasqanta? Payqa respetarqam. Ichqa rey kananpaq Diospa akllasqan runata Nabal insultaruptinmi wasinpi kaq qarikunapa vidanqa peligropi karqa. Chayta yachachkaspan mana imata ruwaspanqa, ¿manachu Nabalpa mana allin ruwasqanmanta hu-chayuq kanman karqa? Chaymi qusan kasukunanmantaqa Diosta kasukurqa.